

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของวิธีสอนแบบโครงการที่มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะกระบวนการ 9 ขั้น ของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุความต้องการที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีดำเนินการทดลองดังรายละเอียดที่จะเสนอตามลำดับดังนี้คือ กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนยะหริ่ง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 118 คน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 29 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 29 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนยะหริ่ง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) (การดำเนินการทางวิทยาศาสตร์ 2530 : 90) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความคลาดเคลื่อน 5 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้สูตรของยามานาโน่ (Yamane, 1973 : 727-729) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{30}{1+30*(0.05)^2} \\ &= 27.91 \end{aligned}$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 30 คน

ข้อที่ 2 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากได้นักเรียน 30 คน จากนั้นแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีการดังนี้

1. ใช้วิธีการจับคู่ คือจับคู่กับคนเลขที่ 1 กับคนเลขที่ 2 แล้วสุ่มเข้ากลุ่ม โดยวิธีจับฉลาก ทำด้วยวิธีการ เช่นนี้ในครบทั้ง 15 คู่
2. ใช้การแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยวิธีสุ่ม (Randomize) ได้ดังนี้
 - 2.1 กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ใช้วิธีสอนแบบโครงการ จำนวน 15 คน โดยผู้วิจัย ทำการสอนด้วยตนเอง
 - 2.2 กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 15 คน โดยครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้สอน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) มีแบบแผนการวิจัยเป็นแบบสุ่มกลุ่มควบคุมที่มีการทดสอบก่อนและหลัง (Pretest-Posttest Control Group Design) ซึ่งมีลักษณะดังตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง แบบสุ่มกลุ่มควบคุมที่มีการทดสอบก่อนและหลัง (ดัดแปลง
มาจาก Tuckman, 1978 : 131)

Random Assigned	Pretest	Treatment	Posttest
R Experimental Group	O_{1E}	X_1	O_{2E}
R Control Group	O_{1C}	X_2	O_{2C}

เมื่อ R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาแบบสุ่ม

O_{1E} หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง

O_{1C} หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม

X_1 หมายถึง การสอนโดยใช้แผนการสอนวิธีสอนแบบโครงการ

X_2 หมายถึง การสอนโดยใช้แผนการสอนตามปกติ

O_{2E} หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

O_{2C} หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอนแบบโครงการ และแบบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ วิชางานช่างและงานประดิษฐ์ เนื้อหาแบบทดสอบแบบสังเกต ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณก่อ ชนิด 5 สถาบัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างความเข้าใจดังนี้

1.1 ศึกษาเนื้อหาของบทเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่องงานช่างและงานประดิษฐ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการเขียนแบบทดสอบ เทคนิคการวัดผลทางการศึกษาและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ

1.3 ศึกษานิยามเชิงปฏิบัติของทักษะกระบวนการ 9 ขั้น จากเอกสารที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และหมายความกับนัย涵 ที่จะทดลองสอน จัดออกเป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทราบนักในปัญหาและความจำเป็น มีรายการพฤติกรรม 5 ข้อ

ขั้นที่ 2 คิดวิเคราะห์วิหารณ์ มีรายการพฤติกรรม 6 ข้อ

ขั้นที่ 3 สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย มีรายการพฤติกรรม 5 ข้อ

ขั้นที่ 4 ประเมินและเลือกทางเลือก มีรายการพฤติกรรม 4 ข้อ

ขั้นที่ 5 กำหนดและดำเนินขั้นตอนการปฏิบัติ มีรายการพฤติกรรม 4 ข้อ

ขั้นที่ 6 ปฏิบัติด้วยความชื่นชม มีรายการพฤติกรรม 4 ข้อ

ขั้นที่ 7 ประเมินระหว่างปฎิบัติ มีรายการพฤติกรรม 7 ข้อ

ขั้นที่ 8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ มีรายการพฤติกรรม 2 ข้อ

ขั้นที่ 9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ มีรายการพฤติกรรม 2 ข้อ

รวมรายการพฤติกรรม 39 ข้อ

กำหนดแบบสังเกตระดับประมาณค่าของแต่ละพฤติกรรมที่บ่งชี้ คือ ระดับมากที่สุด

มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีดักษณะตามด้วอย่างต่อไปนี้

ข้อที่	พฤติกรรมชี้บ่งทักษะกระบวนการ	ระดับประมาณค่าของแต่ละพฤติกรรมชี้บ่ง				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
0	ขั้นที่ 1 ทราบนักในปัญหาและความจำเป็น ระบุประเด็นปัญหาข้อสงสัยที่ควรหาคำตอบ.....
00	อธิบายคุณประโยชน์จากการกระทำ.....
000	อธิบายไทยจากการกระทำ.....
0000	บอกผลเสียของการกระทำที่ไม่ได้รับการแก้ไข..
00000	บอกผลดีเมื่อปัญหานั้นได้รับการแก้ไข.....

1.4 นำแบบสังเกตที่สร้างเสริมแด่ไว้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความหมายสมของภาษาที่ใช้และพิจารณาสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้คัดนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมย่ออยู่กับลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมการเกิดทักษะกระบวนการในแต่ละชั้นตามวิธีของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2536 : 124) แล้วนำข้อเสนอแนะในสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงมาเป็นประizableในการแก้ไขปรับปรุงแบบสังเกตให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.5 ผู้วิจัยเลือกศึกษานิเทศก์ 4 คน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับพฤติกรรมทักษะกระบวนการในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการสอนกลุ่มภาระและพื้นฐานอาชีพ งานประจำปี และงานช่าง ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) เพื่อเป็นผู้ช่วยในการวิจัย โดยร่วมกันทำความเข้าใจแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะกระบวนการให้เข้าใจตรงกัน แล้วนำแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะกระบวนการไปทดลองสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อฝึกฝนการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยในการวิจัยให้เกิดความชำนาญและมีความเชื่อมั่นในการบันทึกข้อมูล

1.6 นำผลจากการสังเกตมาวิเคราะห์หาถ้าความเชื่อมั่นของการสังเกตของ สกอตต์ (Scott ช่างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536 : 134) ซึ่งมีถ้าความเชื่อมั่นเท่ากับ .67

1.7 นำแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะกระบวนการที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสม แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

2. แผนการสอนแบบโครงการ เรื่องงานช่างและงานประจำปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการทำแผนการสอนตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และศึกษาวิธีเขียนแผนการสอนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาวิธีสอนแบบโครงการแล้วนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพและความพร้อมของโรงเรียนที่ทำการวิจัย

2.3 เขียนแผนการสอนแบบโครงการ จำนวน 12 แผน ใช้เวลาสอน 50 นาที แต่ละแผนการสอนมีขั้นตอนในการสอน ดังนี้

2.3.1 ขั้นศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ (Purposing) เป็นขั้นที่ครุชัดสถานการณ์เพื่อเราให้เกิดความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามความต้องการของผู้เรียน โดยใช้สื่อและวิธีการที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ความต้องการและวุฒิภาวะของนักเรียน จนนักเรียน

stan ใจที่จะศึกษาโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับถักยัมมะกระบวนการ 9 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ตระหนักในปัญหาและความเข้าเป็น ขั้นที่ 2 คิดวิเคราะห์วิจารณ์

2.3.2 ขั้นวางแผนการดำเนินการ (Planning) เป็นขั้นที่นักเรียนเขียน โครงการเสนอแนวทาง หรือขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหาหรือสอนองความสนใจของผู้เรียน โครงการนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน ในขั้นนี้ครุอยแนะนำและระบุต้นให้นักเรียนมองเห็นแผนที่จะทำได้โดยอาจจะศึกษา จากเอกสาร หรือหนังสืออ่านประกอบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะกระบวนการ 9 ขั้น คือ ขั้นที่ 3 สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ขั้นที่ 4 ประเมินและเลือกทางเลือก และขั้นที่ 5 กำหนดและลำดับ ขั้นตอนการปฏิบัติ

2.3.3 ขั้นการปฏิบัติ (Executing) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตาม แผนที่ได้วางไว้ และอยู่ภายในการกำกับดูแลของครุ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะกระบวนการ 9 ขั้น คือ ขั้นที่ 6 ปฏิบัติด้วยความชื่นชม.

2.3.3 ขั้นประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluating) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะต้องช่วยกันสรุป และประเมินผลการปฏิบัติที่ได้ทำมาทั้งในส่วนของคนหรือของกลุ่ม เสนอแนะข้อคิดเห็น โดยอาศัย รูปแบบของการรายงานหรือประเมินผลที่ได้จากโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะกระบวนการ 9 ขั้น คือ ขั้นที่ 7 ประเมินระหว่างปฏิบัติ ขั้นที่ 8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ และขั้นที่ 9 ประเมินผลรวมเพื่อ ให้เกิดความภูมิใจ

2.4 นำแผนการสอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขในด้านความ ครอบคลุมของเนื้อหาและวัสดุประสงค์ และความถูกต้องของแผนการสอนแบบโครงการเพื่อ ปรับปรุงให้เหมาะสมสมบูรณ์

2.5 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากภาควิชาศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปีตานี เพื่อขอความ ร่วมนือจากโรงเรียนยะหริ่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแบบทดสอบ
2. นำหนังสือขอความร่วมนือในการทดสอบจากสำนักงานการประณีตศึกษาจังหวัดปีตานี ไปติดต่อกับโรงเรียนยะหริ่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อหน้า เพื่อร่วมกำหนดเวลา เวลา เพื่อการทดสอบ และเก็บข้อมูล

3. เดินทางไปโรงเรียนจะห่วงเพื่อขออนุญาตทำการสอนก่อนการสอนและพื้นฐานอาชีพ ขั้นปะณณ ศึกษาปีที่ 5 งานช่างและงานประดิษฐ์ ตามวัน เวลา ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง
4. นำแบบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ ไปวัดกับนักเรียนก่อนทดลองและกลุ่มก่อนทดลองสอน
5. สอนก่อนทดลองโดยใช้วิธีสอนแบบโครงการและสอนแบบปักติของกลุ่มควบคุม
6. นำแบบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ ไปทดสอบและวัดนักเรียนทั้งก่อนทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการทดลอง ออกเป็น 2 ขั้นตอนค่วยกัน คือ ขั้นเตรียมการทดลอง และขั้นทดลอง โดยดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วยแบบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ วิชางานประดิษฐ์และงานช่าง แผนการสอนแบบโครงการ และแผนการสอนตามปักติที่ครูใช้สอน

1.2 เตรียมนักเรียนเข้ารับการทดลอง แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มทดลอง “ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนแบบโครงการ

กลุ่มควบคุม “ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนตามปักติ

1.3 เตรียมห้องทดลอง ผู้วิจัยเดินทางห้องเรียน จำนวน 2 ห้อง เป็นห้องทดลอง ซึ่งเป็นห้องที่นิ่ง อากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างเพียงพอและไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก รวมทั้งเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ ห้องปฏิบัติการให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการทดลองแต่ละเงื่อนไข

1.4 เตรียมครุภัณฑ์ ผู้วิจัยแนะนำครุภัณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้

1.4.1 การใช้แผนการสอนแบบโครงการ และแผนการสอนปักติ

1.4.1.1 ผู้วิจัยต้องศึกษาแผนการสอนให้เข้าใจทุกครั้งก่อนสอน

1.4.1.2 ผู้วิจัยต้องดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนไปตามลำดับขั้น

1.5 เตรียมนักเรียนเข้ารับการทดลองตามกลุ่มที่ได้รับการกลุ่มแยกก่อนทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ขั้นทดสอบ

การดำเนินการสอนด้วยแผนการสอนแบบโครงการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและกลุ่มควบคุม ด้วยแผนการสอนแบบปกติ ทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ใช้เวลาสอน 6 ครั้ง ๆ ละ 6 คาบ โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ละ 2 วัน ตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2541 ถึงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541 ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงวัน เดือน ปี ที่ใช้สอนแต่ละแผนการสอน

แผนการสอนที่	เรื่อง	วัน เดือน ปี ที่สอน
1	การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของเล่น	27 มกราคม 2541
2	การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของเล่น	29 มกราคม 2541
3	การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของใช้	3 กุมภาพันธ์ 2541
4	การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของใช้	5 กุมภาพันธ์ 2541
5	การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของตกแต่ง	10 กุมภาพันธ์ 2541
6	การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของตกแต่ง	12 กุมภาพันธ์ 2541

- 2.1 นำแบบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ วิชางานช่างและงานประดิษฐ์ไปวัดนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง
- 2.2 กลุ่มควบคุม ครุภู่สอนดำเนินการสอนเองโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ
- 2.3 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนเองโดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ
- 2.4 เมื่อดำเนินการสอนครบ 6 ครั้ง ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะกระบวนการ 9 ข้อ วิชางานช่างและงานประดิษฐ์ไปสอบถามนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอนด้วยกันคือ ขั้นการหาคุณภาพ ของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลก่อนและหลังการทดลอง โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ขั้นการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ

1.1 หากค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดทักษะกระบวนการ กถุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานช่างและงานประดิษฐ์

1.2 หากค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทักษะกระบวนการของวิชา กถุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

2. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดสอบ

2.1 หากค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยมิเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากการกถุ่มตัวอย่างและกถุ่มควบคุม

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการ 9 ขั้น ของวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ก่อนและหลังทดลองของกถุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดข้อมูลสัมพันธ์กัน (Dependent Sample)

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะกระบวนการ 9 ขั้น ของวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ หลังการทดลองของนักเรียนกถุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดตัวอย่างประชากร ไม่สัมพันธ์กันเป็นคู่ ๆ (Independent Sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1.1 คำนวณหากค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536 : 124)

$$IC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าได้ค่า IC ที่คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 พฤติกรรมย่อย่นนี้ ก็จะสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมการใช้ทักษะกระบวนการในขั้นนี้ ถ้าพฤติกรรมย่อย่นนี้ได้มีค่าต่ำกว่า 0.5 พฤติกรรมย่อย่นนี้ก็ถูกตัดออกไป หรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตประเมินค่า โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536 : 134)

$$\pi = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

เมื่อ π แทน ความเชื่อมั่นของการสังเกตประเมินค่า

P_o แทน อัตราส่วนของความน่าจะเป็น (Probability) ของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันของผู้สังเกต 2 คน ซึ่งหาได้จากผลต่างระหว่าง 1.00 กับค่าผลรวมของผลต่างระหว่างร้อยละของค่าสังเกตพฤติกรรมของผู้สังเกต 2 คน

P_e แทน อัตราส่วนของความน่าจะเป็น (Probability) ของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญของผู้สังเกตพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุด และรองลงมา โดยเลือกจากผู้สังเกตคนใดคนหนึ่งก็ได้ นำค่าทั้งสองมายกกำลังแล้วนำมารวบกัน

2. สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (Ferguson, 1981 : 49)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของข้อมูล

n แทน จำนวนข้อมูล

2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (Ferguson, 1981 : 68)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูล

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

n แทน จำนวนข้อมูล

2.3 การทดสอบนัยสำคัญของค่าทิ (t-test) ชนิดตัวอย่างประชากรไม่เกี่ยวกัน โดยใช้สูตรของ (Hinkle and others, 1982 : 214) มี 2 กรณีดังนี้

2.3.1 ถ้าทดสอบความแปรปรวนแล้วความแปรปรวนทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

2.3.2 ถ้าทดสอบความแปรปรวนแล้ว ความแปรปรวนทั้ง 2 กดุ่มไม่เท่ากัน ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{S_1^2}{n_1}^2 + \frac{S_2^2}{n_2}^2} \cdot \frac{n_1 - 1}{n_1 - 1} + \frac{n_2 - 1}{n_2 - 1}$$

- เมื่อ df แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบที่
 \bar{X}_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
 \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 S_1 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
 S_2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
 n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
 n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุม

2.4 การทดสอบสำหรับค่าที (*t*-test) ชนิดตัวอย่างประชากรสัมพันธ์กัน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534 : 2534 : 201) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

- เมื่อ n แทน จำนวนคู่
 D แทน พลต่างระหว่างคะแนนที่สัมพันธ์กันแต่ละคู่
 ΣD แทน พลรวมของพลต่างของคะแนน
 ΣD^2 แทน พลรวมของกำลังสองของพลต่างของคะแนน